

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Laborant nasiennictwa

(314201)

Technicy rolnictwa i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Laborant nasiennictwa

(314201)

Technicy rolnictwa i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Laborant nasiennictwa (314201)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [254]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	7
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	9
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	10
3.1. Zadania zawodowe	10
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przyjmowanie materiału do badań	10
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Przeprowadzanie wstępnych badań laboratoryjnych	11
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Dokonywanie oceny ilościowych i jakościowych parametrów materiału siewnego	12
3.5. Kompetencja zawodowa Kz4: Dokonywanie oceny żywotności materiału siewnego i prowadzenie dokumentacji badań	13
3.6. Kompetencje społeczne.....	14
3.7. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	14
3.8. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	15
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	15
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	15
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	16
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	17
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	18
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	18
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	19
7. SŁOWNIK POJĘĆ	20
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	20
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	22

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Laborant nasiennictwa 314201

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Inspektor do spraw nasiennictwa.
- Inspektor inspekcji nasiennej.
- Inspektor nasiennictwa.
- Laborant materiału siewnego.
- Technik nasiennictwa.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 3142 Agricultural technicians.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Katarzyna Jasińska – Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu, Gdańsk,
- Magdalena Szpak-Marek – PBS Sp. z o.o., Sopot,
- Sławomir Jan Wardzyński – Olsztynek.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Magdalena Jackman – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Daria Siemińska – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Zygmunt Fekner – Instytut Nowych Syntez Chemicznych, Puławy.
- Rafał Kozik – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących, Kraków.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Tomasz Domaniewski – Uniwersytet Medyczny, Białystok.
- Krzysztof Duszkiewicz – Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Barzkowice.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Laborant nasiennictwa prowadzi analizy i badania w zakresie oceny jakości i wartości siewnej nasion roślin uprawnych, sadzeniaków i innego materiału rozmnożeniowego.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Laborant nasiennictwa przeprowadza rutynowe oraz specjalistyczne testy lub badania w zakresie oceny wartości siewnej nasion roślin uprawnych, sadzeniaków i innego materiału rozmnożeniowego. Głównym celem jego pracy jest ocena jakości handlowej materiału siewnego.

Oznacza stopień zanieczyszczenia materiału siewnego¹³ nasionami chwastów oraz roślin innych gatunków i odmian¹⁹, ocenia jego zdrowotność oraz ustala wilgotność, siłę kiełkowania i żywoć nasion³⁴.

Sposoby wykonywania pracy

Praca **laboranta nasiennictwa** odbywa się przede wszystkim w laboratorium, gdzie przeprowadza badania i sporządza wyniki oceny materiału siewnego. Laborant nasiennictwa może pracować samodzielnie lub w zespole, realizując zadania z powierzonego mu zakresu.

Do podstawowych działań wykonywanych przez laboranta nasiennictwa należy m.in.:

- pobieranie i zabezpieczanie próbek nasion roślin uprawnych, sadzeniaków oraz innego materiału rozmnożeniowego,
- ocena jakości materiału siewnego i opracowywanie wyników badań,
- prowadzenie dokumentacji pracy laboratoryjnej,
- wystawianie atestów i zaleceń dotyczących dalszego postępowania z materiałem siewnym,
- obsługa i konserwacja sprzętu służącego do wykonywania badań i analiz,
- udział w badaniach naukowych, pokazach z zakresu nasiennictwa oraz wykonywanie innych prac pod nadzorem specjalistów.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2, 3.3, 3.4 i 3.5. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca **laboranta nasiennictwa** odbywa się:

- w pomieszczeniach zamkniętych – laboratoriach, w ramach wydzielonych obszarów roboczych,

- w szklarniach:
  - przeznaczonych do uprawy roślin,
  - przeznaczonych do rozmnażania roślin, tzw. mnożarkach.

W szklarniach występują wysokie temperatury i duża wilgotność powietrza.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Laborant nasiennictwa w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- automatyczne próbobierze³,
- mikroskopy stereoskopowe¹⁶,
- mikroskopy biologiczne¹⁷,
- elektroporatory⁷,
- autoklawy²,
- inkubatory hodowlane¹⁰,
- wytrząsarki stołowe i podłogowe³¹,
- komory laminarne¹¹,
- regały do hodowli in vitro²²,
- wirówki²⁹,
- analizatory jakości nasion¹,
- młynki laboratoryjne¹⁸,
- suszarki laboratoryjne,
- demineralizator wody⁶,
- wagi,
- szafy termostatyczne²⁸,
- suszarki termostatyczne²⁶,
- chłodziarki laboratoryjne⁴,
- zaprawiarki laboratoryjne³²,
- liczniki nasion¹²,
- czyszczalnie laboratoryjne⁵,
- sprzęt do przygotowywania podłoży²⁴,
- szkło laboratoryjne: próbówki, cylindry miarowe, zlewki, płytki Petriego itp.,
- skalpele²³,
- eksykatory⁹,
- peşety²⁰.

W pracy laboranta w hodowli roślin przydatne są również:

- komputer wraz z oprogramowaniem,
- tablet do zapisywania obserwacji przeprowadzanych w szklarniach, na poletkach doświadczalnych czy plantacjach nasiennych,
- sprzęt biurowy.

Organizacja pracy

Laborant nasiennictwa w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w zakładzie pracy może pracować indywidualnie lub zespołowo. Osoby w tym zawodzie zwykle pracują w systemie jedno- lub dwuzmianowym, w stałych godzinach pracy, 8 godzin dziennie. Większe natężenie pracy może wystąpić w sezonie od wiosny do jesieni, co jest związane z cyklem wzrostu i rozwoju roślin.

Laborant nasiennictwa stosuje się do norm, procedur i instrukcji obowiązujących w danym laboratorium.

WAŻNE:

Laborant nasiennictwa odpowiedzialny jest za mienie laboratorium oraz legalizowanie, kalibrowanie i sprawdzanie aparatury pomiarowej oraz wyposażanie jej w części zamienne.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Zagrożeniem dla zdrowia i życia w zawodzie **laboranta nasiennictwa** są:

- czynniki szkodliwe dla zdrowia i wywołujące np. choroby, zakażenia, alergie, zatrucia:
  - substancje chemiczne, w tym środki ochrony roślin, odczynniki chemiczne, drażniące, toksyczne, neurotoksyczne, duszące, uczulające itp., mogące wywoływać różne negatywne skutki zdrowotne,
  - czynniki biologiczne – alergogenne pyłki roślin, rośliny trujące bądź kłujące, mikroorganizmy chorobotwórcze, zarodniki grzybów, bakterie, kurz, stwarzające możliwość zakażeń miejscowych lub ogólnych oraz chorób uczuleniowych,
- czynniki niebezpieczne (prowadzące do urazów i wypadków przy pracy):
  - obracające się i wirujące urządzenia (np. wirówki itp.), stwarzające możliwość urazów w wyniku pochwycenia (wciągnięcia) ubrania, włosów, palców,
  - zimne powierzchnie lub ciecze (np. skroplone gazy), mogące powodować odmrożenia,
  - gorące powierzchnie, gorące gazy i ciecze, płomień palnika, zagrażające poparzeniami,
  - ostre krawędzie, stłuczone szkło – stwarzające możliwość urazów w wyniku ułucia, przecięcia, przekłucia,
  - prąd elektryczny, zagrażający porażeniem w przypadku wadliwie działającego sprzętu elektrycznego,
  - rozerwanie urządzeń pracujących pod zmiennym ciśnieniem (możliwość urazów),
  - żrące substancje chemiczne, mogące powodować poparzenia chemiczne,
  - łatwopalne gazy, ciecze i ciała stałe, zagrażające poparzeniami i urazami na skutek pożaru i eksplozji,
  - rozbryzgujące się w powietrzu części rozerwanych wirówek lub autoklawów (możliwość urazów),
  - wibracje ogólne o dużej amplitudzie, hałas infradźwiękowy lub ultradźwiękowy emitowany przez drgające albo obracające się urządzenia mechaniczne lub urządzenia ultradźwiękowe, stwarzające możliwość uszkodzenia słuchu oraz różnych, ogólnoustrojowych dolegliwości zdrowotnych,
- czynniki uciążliwe:
  - praca wykonywana w wymuszonej pozycji ciała (stojącej lub siedzącej) przez długi czas, przekładająca się na możliwość pojawienia się dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego,
  - wykonywanie powtarzalnych czynności ręcznych (np. przy odmierzaniu, przenoszeniu pęsetą), mogących powodować urazy układu mięśniowo-szkieletowego,
  - nadmierny wysiłek przy przemieszczaniu sprzętu, opakowań z preparatami chemicznymi itd. o dużym ciężarze lub objętości (możliwość dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego),
  - praca z mikroskopami optycznymi lub elektronowymi, komputerami (monitory), praca w ciemnych lub częściowo zaciemnionych pomieszczeniach, powodująca zmęczenie wzroku,
  - nieprzyjemne zapachy substancji chemicznych (możliwość uczucia dyskomfortu),
  - praca poza obowiązującym wymiarem (w nocy, w święta itd.) wymagana ze względu na nagromadzenie prac w okresie wegetacji roślin – stwarzająca możliwość stresu psychicznego i zaburzeń rytmu biologicznego.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **laboranta nasiennictwa** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu mięśniowo-szkieletowego,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność zmysłu węchu,
- sprawność narządów równowagi,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu wzroku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- sprawny zmysł dotyku,
- powonienie,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk i palców,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- koncentracja i podzielność uwagi,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- gotowość do pracy w niesprzyjających warunkach,
- dobra pamięć,
- uzdolnienia techniczne,
- zdolność analitycznego myślenia,
- łatwość wypowiedzania się w mowie i w piśmie,
- zdolność przewidywania konsekwencji swoich działań,
- zdolność do podejmowania szybkich i trafnych decyzji;

w kategorii cech osobowościowych

- dokładność,
- samodzielność,
- samokontrola,
- odpowiedzialność,
- cierpliwość,
- kreatywność,
- wysoka samodyscyplina,
- dobra organizacja pracy własnej i potencjalnego zespołu,
- łatwość nawiązywania kontaktów,
- gotowość do współdziałania,
- wychodzenie z własną inicjatywą,
- dążenie do osiągnięcia celów,
- gotowość do ustawicznego uczenia się oraz dzielenia się wiedzą,
- gotowość do wprowadzania zmian.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.6. Kompetencje społeczne; 3.7. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Ze względu na obciążenie fizyczne praca **laboranta nasiennictwa** zaliczana jest do pracy lekkiej. W zawodzie wymagane są: dobry ogólny stan zdrowia, prawidłowy wzrok i węch, czucie dotykowe, zmysł równowagi oraz koordynacja ruchowa. W pracy występuje również obciążenie umysłowe, związane np. analizowaniem, rozwiązywaniem problemów i podejmowaniem decyzji.

Zawodu tego nie mogą wykonywać osoby podatne na alergie, z chorobami skóry czy układu oddechowego, ze znacznym niedowładem kończyn, a także osoby z niewydolnością układu nerwowego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **laborant nasiennictwa** wymagane jest wykształcenie minimum średnie. Preferowane jest ukończenie kształcenia w zawodzie technik rolnik, technik ogrodnik, technik analityk lub technik ochrony środowiska.

Niektórzy pracodawcy poszukują na to stanowisko osób z wyższym wykształceniem, które ukończyły studia rolnicze lub biologiczne.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Zawód **laborant nasiennictwa** w Polsce nie jest regulowany przepisami prawa, ale pracodawcy zatrudniają na to stanowisko osoby ze średnim lub wyższym wykształceniem rolniczym, ogrodniczym, biologicznym lub chemicznym.

Do podjęcia pracy w zawodzie w hodowli roślin preferowane są osoby posiadające np. taki tytuł, jak: technik analityk, technik ogrodnik, technik rolnik, technik ochrony środowiska, inżynier hodowli roślin i nasiennictwa, inżynier rolnictwa, inżynier ogrodnictwa, inżynier biotechnologii, licencjat/magister chemii, licencjat/magister w dziedzinie biologii.

W pracy laboranta nasiennictwa przydatne są dodatkowe uprawnienia i umiejętności, często wymagane przez pracodawców, takie jak np.:

- prawo jazdy kategorii B,
- znajomość języka angielskiego,
- znajomość obsługi komputera,
- znajomość technik badawczych.

WAŻNE:

W pracy **laboranta nasiennictwa** wymagana jest znajomość rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin; wspólnotowego wykazu odmian³⁰ oraz systemów OECD²⁷.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Obecnie (2018 r.) nie istnieje ścieżka awansu zawodowego w zawodzie **laborant nasiennictwa**. Rozwój zawodowy w zawodzie laboranta nasiennictwa jest procesem związanym z rozwojem umiejętności, zdolności, wiedzy oraz cech osobowości odnoszących się do pracy zawodowej.

W systemie oświaty i szkolnictwa wyższego nie ma możliwości potwierdzenia kwalifikacji zawodowych dla zawodu laborant nasiennictwa. Preferowany jest rozwój zawodowy w edukacji formalnej:

- nauka w technikum w zawodzie technik rolnik jest realizowana w trzyletniej branżowej szkole II stopnia, obejmuje kwalifikację: R.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej,
- nauka w technikum w zawodzie technik ogrodnik jest realizowana w trzyletniej branżowej szkole II stopnia, obejmuje kwalifikację: R.18 Planowanie i organizacja prac ogrodniczych,
- nauka w technikum w zawodzie technik analityk jest realizowana w trzyletniej branżowej szkole II stopnia, obejmuje kwalifikacje: AU.59 Przygotowanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych oraz AU.60 Wykonywanie badań analitycznych,
- nauka w technikum w zawodzie technik ochrony środowiska jest realizowana w trzyletniej branżowej szkole II stopnia, obejmuje kwalifikacje: RL.8 Ocena stanu środowiska oraz RL.9 Planowanie i wykonywanie zadań dotyczących ochrony wód,
- po uzyskaniu świadectwa dojrzałości możliwy jest dalszy rozwój zawodowy i podjęcie studiów wyższych dziennych lub zaocznych w kierunkach: rolnictwo, ogrodnictwo, hodowla roślin i nasiennictwo, biologia, chemia, ochrona środowiska,
- osoby dorosłe mogą odbywać naukę w szkołach dla dorosłych, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, w ramach kształcenia ustawicznego lub potwierdzić poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w drodze egzaminów eksternistycznych.

Osoba rozpoczynająca pracę w zawodzie laborant nasiennictwa jest zazwyczaj zatrudniana na stanowisku stażysty lub młodszego laboranta. Po nabyciu doświadczenia może kontynuować rozwój zawodowy na stanowisku samodzielnego laboranta, specjalisty ds. badań. W przypadku podjęcia i ukończenia kierunkowych studiów wyższych istnieje możliwość awansu na stanowisko głównego specjalisty lub kierownika laboratorium.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **laborant nasiennictwa** nie ma bezpośredniej możliwości potwierdzania oraz walidacji kompetencji zawodowych.

Laborant nasiennictwa może potwierdzić, po zdaniu egzaminów organizowanych przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, kwalifikacje wyodrębnione w zawodach pokrewnych (szkolnych): technik analityk, technik rolnik, technik ogrodnik, technik ochrony środowiska.

Zazwyczaj pracodawcy we własnym zakresie i na potrzeby zakładu pracy prowadzą szkolenia pracowników w zawodzie w celu wyposażenia ich w kompetencje wymagane na stanowisku lub kierują na szkolenia, organizowane przez wyspecjalizowane instytucje.

Laborant nasiennictwa jako pracownik naukowy może uzyskać potwierdzenie swych kompetencji, zdobywając kolejne stopnie naukowe zgodnie z planowanym kierunkiem rozwoju zawodowego.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **laborant nasiennictwa** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Laborant biochemiczny	314102
Laborant mikrobiologiczny	314101
Laborant w hodowli roślin	314103
Technik analityk ^S	311103
Technik ogrodnik ^S	314205
Technik rolnik ^S	314207
Technik ochrony środowiska ^S	325511

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **laborant nasiennictwa** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Pobieranie, pakowanie i rejestrowanie próbek materiału roślinnego.
- Z2 Przechowywanie próbek badawczych.
- Z3 Wstępne, organoleptyczne ocenianie materiału siewnego i ustalenie dalszego toku postępowania.
- Z4 Obsługiwanie sprzętu do badań i analiz zgodnie z instrukcją.
- Z5 Badanie zanieczyszczenia nasionami chwastów oraz nasionami roślin innych gatunków i odmian.
- Z6 Oznaczanie masy 1000 nasion.
- Z7 Badanie wilgotności i zdrowotności nasion, sadzeniaków i innego materiału rozmnożeniowego.
- Z8 Badanie i ocenianie wartości siewnej nasion roślin uprawnych i sadzeniaków.
- Z9 Prowadzenie obserwacji badań oraz obliczanie, rejestrowanie i analizowanie wyników badań.
- Z10 Prowadzenie dokumentacji pracy laboratoryjnej, redagowanie atestów i zaleceń dotyczących dalszego postępowania z kwalifikatorami.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przyjmowanie materiału do badań

Kompetencja zawodowa Kz1: Przyjmowanie materiału do badań obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Pobieranie, pakowanie i rejestrowanie próbek materiału roślinnego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘJŹNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Normy, procedury, metody i instrukcje pobierania próbek badawczych; • Środki ochrony indywidualnej podczas pobierania i przygotowywania próbek badawczych; • Procedury i instrukcje postępowania z obiektami do badań; • Rodzaje i budowę przyrządów i urządzeń stosowanych do pobierania próbek badawczych; • Zasady działania i konserwacji przyrządów i urządzeń stosowanych do pobierania próbek badawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać i stosować normy, procedury, metody i instrukcje pobierania próbek badawczych; • Dobierać i stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas pobierania próbek badawczych; • Analizować możliwości wykonania zlecenia w zakresie pobrania próbek do badań; • Dobierać normy, procedury, metody i instrukcje w zakresie niezbędnym do pobrania próbki badawczej; • Dobierać metody, przyrządy, urządzenia i terminy do pobierania próbek badawczych; • Sprawdzać i regulować na bieżąco przyrządy i urządzenia stosowane do pobierania próbek badawczych;

	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługiwać przyrządy i urządzenia stosowane do pobierania próbek badawczych; • Pobierać próbki zgodnie z normami, procedurami i instrukcjami; • Sporządzać protokoły z pobrania próbkę; • Dostarczać pobrane próbki do laboratorium badawczego; • Porządkować stanowisko pracy; • Konserwować przyrządy i urządzenia stosowane do pobierania próbek badawczych.
--	--

Z2 Przechowywanie próbek badawczych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Procedury i przepisy prawa związane z obowiązkiem przechowywania próbek badawczych; • Okres przechowywania prób materiału siewnego poszczególnych roślin rolniczych i warzywnych pobranych do oceny; • Warunki w jakich powinny być przechowywane próbki badawcze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać i stosować procedury i przepisy prawa odpowiednio do gatunku rośliny, którego dotyczy próbka badawcza; • Dobierać i stosować okres przechowywania prób materiału siewnego poszczególnych roślin rolniczych i warzywnych pobranych do ocen; • Przechowywać próbki badawcze w warunkach odpowiednich do rodzaju materiału roślinnego w danej próbce badawczej.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Przeprowadzanie wstępnych badań laboratoryjnych

Kompetencja zawodowa Kz2: Przeprowadzanie wstępnych badań laboratoryjnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Wstępne, organoleptyczne ocenianie materiału siewnego i ustalenie dalszego toku postępowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowy wygląd nasion, sadzeniaków i innego materiału rozmnożeniowego właściwy dla danego gatunku roślin; • Choroby i szkodniki występujące na danym gatunku roślin; • Wygląd nasion chwastów i nasion roślin uprawnych; • Normy jakości materiału siewnego dla poszczególnych gatunków roślin; • Procedury postępowania z różnego rodzaju próbkami badawczymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywać oceny organoleptycznej pobranej próbki badawczej w stosunku do <u>materiału odniesienia</u>¹⁴; • Oceniać stan fitosanitarny materiału roślinnego w próbce badawczej; • Oceniać stopień zanieczyszczenia próbki badawczej nasionami chwastów i innych gatunków roślin uprawnych; • Opracowywać i zapisywać wyniki badań; • Analizować wyniki badań; • Wybierać prawidłowy tok dalszego postępowania z próbką badawczą.

Z4 Obsługiwanie sprzętu do badań i analiz zgodnie z instrukcją	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Rodzaje, funkcje i budowę przyrządów, urządzeń i aparatów laboratoryjnych stosowanych do 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać metody, urządzenia i przyrządy do wykonania badań;

<p>wykonywania badań;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady działania i konserwacji przyrządów, urządzeń i aparatów stosowanych do wykonywania badań; • Zasady przeprowadzania bieżących kontroli przyrządów, urządzeń i aparatów stosowanych podczas badania; • Zasady wykonywania regulacji i kalibracji przyrządów, urządzeń i aparatów stosowanych podczas badania; • Oprogramowanie komputerowe wspomagające wykonywanie badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulować urządzenia stosowane do badań; • Sprawdzać na bieżąco urządzenia i aparaty stosowane do badań; • Obsługiwać przyrządy, urządzenia i aparaty stosowane do wykonania badań; • Obsługiwać programy komputerowe wspomagające realizację badań.
--	---

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Dokonywanie oceny ilościowych i jakościowych parametrów materiału siewnego

Kompetencja zawodowa Kz3: Dokonywanie oceny ilościowych i jakościowych parametrów materiału siewnego obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, Z7, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Badanie zanieczyszczenia nasionami chwastów oraz nasionami roślin innych gatunków i odmian	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Nasiona chwastów i nasion roślin uprawnych; • Dopuszczalne normy zanieczyszczeń dla różnych stopni kwalifikacji nasion roślin uprawnych poszczególnych gatunków; • Metody badawcze przydatne do przeprowadzenia tego typu badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Biegłe rozpoznawać nasiona roślin gatunków uprawnych i nasiona chwastów; • Obliczać stopień zanieczyszczenia materiału siewnego nasionami chwastów i innych roślin uprawnych w próbce badawczej; • Obliczać stopień zawartości nasion nietypowych i uszkodzonych w próbce badawczej; • Dobierać odpowiednią <u>metodę badawczą</u>¹⁵; • Opracowywać i zapisywać wyniki badań; • Posługiwać się sprzętem optycznym i innym sprzętem laboratoryjnym niezbędnym do przeprowadzenia oceny nasion.

Z6 Oznaczanie masy 1000 nasion	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Metodyki obliczania masy 1000 nasion; • Czynniki zmienności masy 1000 nasion; • Urządzenia i sprzęt laboratoryjny przydatny do przeprowadzenia tego typu badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybrać i zastosować odpowiednią metodykę badań; • Obliczyć masę 1000 nasion według wybranej metodyki; • Dobierać, obsługiwać i konserwować urządzenia laboratoryjne stosowane przy tym badaniu; • Opracowywać i zapisywać wyniki badań.

Z7 Badanie wilgotności i zdrowotności nasion, sadzeń i innego materiału rozmnożeniowego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalne normy wilgotności dla różnych <u>stopni kwalifikacji</u>²⁵ nasion roślin uprawnych poszczególnych gatunków; • Organizmy kwarantannowe występujące w materiale rozmnożeniowym poszczególnych gatunków roślin; • Choroby występujące w materiale rozmnożeniowym poszczególnych gatunków roślin; • Zasady podkiełkowania oczek sadzeń; • Metody badawcze przydatne do przeprowadzenia tego typu badań; • Urządzenia i sprzęt laboratoryjny przydatny do przeprowadzenia tego typu badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obliczyć stopień wilgotności nasion w próbce badawczej; • Rozpoznać organizmy kwarantannowe i ocenić stopień porażenia nimi materiału siewnego; • Rozpoznać choroby i ocenić stopień porażenia nimi materiału siewnego; • Podkiełkować oczka sadzeń w celu przeprowadzenia dalszych badań; • Dobrać odpowiednią metodę badawczą; • Dobrać odpowiednią <u>pożywkę</u>²¹. • Dobrać, obsługiwać i konserwować urządzenia laboratoryjne stosowane przy tym badaniu.

3.5. Kompetencja zawodowa Kz4: Dokonywanie oceny żywotności materiału siewnego i prowadzenie dokumentacji badań

Kompetencja zawodowa Kz4: Dokonywanie oceny żywotności materiału siewnego i prowadzenie dokumentacji badań obejmuje zestaw zadań zawodowych Z8, Z9, Z10, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z8 Badanie i ocenianie wartości siewnej nasion roślin uprawnych i sadzeń	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Metody oceny <u>zdolności (sily) kiełkowania</u>³³ materiału siewnego; • Metody oceny <u>energii kiełkowania</u>⁸ materiału siewnego; • Urządzenia i sprzęt laboratoryjny przydatny do przeprowadzenia tego typu badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać metodę i wykonać ocenę zdolności kiełkowania materiału siewnego; • Dobierać metodę i wykonać ocenę energii kiełkowania materiału siewnego; • Dobierać, obsługiwać i konserwować urządzenia laboratoryjne stosowane przy tym badaniu.

Z9 Prowadzenie obserwacji badań oraz obliczanie, rejestrowanie i analizowanie wyników badań	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Cel i spodziewane efekty badań; • Działania z zakresu algebry i statystyki matematycznej; • Obsługę komputera i specjalistycznych programów komputerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzać obserwację prowadzonych badań; • Wykonywać obliczenia; • Wyciągać średnie arytmetyczne i średnie ważone; • Analizować wyniki badań; • Opracowywać i zapisywać wyniki badań; • Obsługiwać komputer i specjalistyczne programy komputerowe.

Z10 Prowadzenie dokumentacji pracy laboratoryjnej redagowanie atestów i zaleceń dotyczących dalszego postępowania z kwalifikatorami	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Rodzaje dokumentów poświadczających wykonanie prac w laboratorium; Rodzaje dokumentów potwierdzających klasyfikację materiału siewnego; Normy jakości materiału siewnego dla poszczególnych gatunków roślin; Bazy danych właściwe dla danego laboratorium. 	<ul style="list-style-type: none"> Sporządzać właściwą dokumentację poświadczającą wykonanie prac w laboratorium; Sporządzać właściwą dokumentację poświadczającą klasyfikację materiału siewnego; Sporządzać zalecenia do dalszego postępowania dla kwalifikatorów; Wybrać właściwą bazę danych i wprowadzić dane; Obsługiwać programy komputerowe wspomagające realizację badań.

3.6. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **laborant nasiennictwa** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

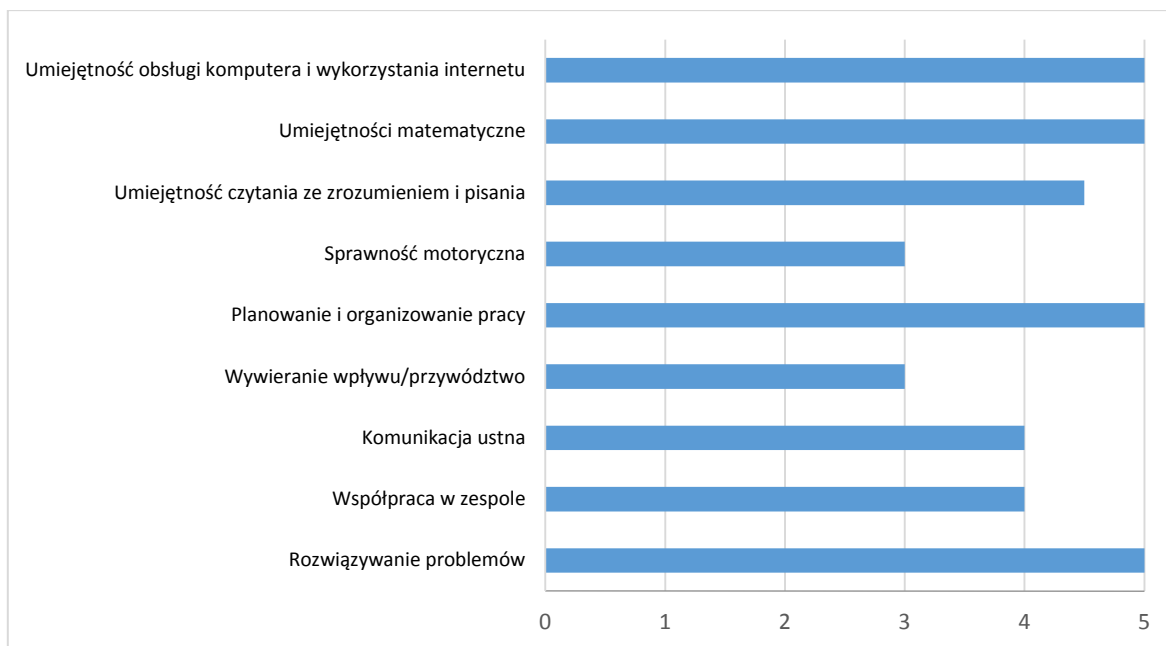
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności indywidualnej za prawidłowość wykonywanych badań laboratoryjnych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami.
- Podejmowania współpracy z innymi członkami zespołu wykonującego prace badawcze oraz z kwalifikatorami.
- Prowadzenia konsultacji i podejmowania decyzji w ważnych kwestiach na rzecz usprawniania pracy laboratorium.
- Oceniania jakości działania własnego i osób, którymi kieruje w zakresie realizacji zadań zawodowych właściwych dla zawodu laborant nasiennictwa.
- Doskonalenia kompetencji zawodowych w kontekście zmian prawnych i nowych rozwiązań technologiczno-organizacyjnych, właściwych dla laboratorium oceny materiału siewnego.

3.7. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **laborant nasiennictwa**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **laborant nasiennictwa**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.8. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **laborant nasiennictwa** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz tu wpisz oficjalną nazwę sektorowej ramy kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Laborant nasiennictwa, ze względu na dość wąską specjalizację, ma ograniczone możliwości zatrudnienia w zawodzie. Może podjąć pracę w następujących jednostkach:

- Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa – Głównym i Wojewódzkich Inspektoratach Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych i Stacjach Doświadczalnych Oceny Odmian,
- przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem materiałem siewnym,
- zakładach genetyki i hodowli roślin,
- szkołach i uczelniach rolniczych kształcących w kierunkach rolniczych i pokrewnych,
- laboratoriach świadczących usługi na rzecz rolnictwa.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **laborant nasiennictwa** wymagane jest wykształcenie średnie. Preferowane jest ukończenie kształcenia w zawodzie technik rolnik, technik ogrodnik, technik analityk, technik ochrony środowiska, które oferują branżowe szkoły II stopnia oraz technika.

Natomiast kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla osób dorosłych) w zakresie kwalifikacji: RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej, RL.18 Planowanie i organizacja prac ogrodniczych, RL.8 Ocena stanu środowiska, RL.9 Planowanie i wykonywanie zadań dotyczących ochrony wód, AU.59 Przygotowanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych oraz AU.60 Wykonywanie badań analitycznych, mogą oferować:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kompetencje właściwe dla ww. kwalifikacji potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Laborant nasiennictwa może kontynuować kształcenie na kierunkach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I II stopnia np. w dziedzinach: genetyka i biotechnologia roślin, hodowla roślin, nasiennictwo i rośliny energetyczne.

Szkolenie

Zmiany zachodzące w branży rolniczej wymagają od **laboranta nasiennictwa** ciągłego aktualizowania wiedzy i umiejętności poprzez udział m.in. w szkoleniach organizowanych w przedsiębiorstwie, a także przez stowarzyszenia, organizacje branżowe, lub w wyspecjalizowanych szkołach i ośrodkach szkoleniowych.

Szkolenie może być:

- organizowane na własne potrzeby (dla kandydatów do pracy i pracowników) przedsiębiorstwa przez:
  - Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
  - Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- oferowane na wolnym rynku usług szkoleniowych m.in. przez:
  - Polską Izbę Nasienną w Poznaniu;
  - SGGW Wydział rolnictwa biologii.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **laborant nasiennictwa** kształtuje się najczęściej w granicach od 2100 zł do 4500 zł brutto miesięcznie i jest zależne m.in. od:

- posiadanego wykształcenia, kwalifikacji i doświadczenia,
- wielkości i kondycji finansowej przedsiębiorstwa,
- stażu pracy,
- regionu i wielkości aglomeracji,
- znajomości języków obcych.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **laborant nasiennictwa** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów lub aparatów słuchowych,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręczce, regulowaną wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in., pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego oraz/lub jest zorganizowana jest w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1310, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 633, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2138, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie metod pobierania i okresu przechowywania prób materiału siewnego, oceny tego materiału, wzoru protokołu pobierania prób materiału siewnego oraz sporządzania dokumentacji dotyczącej oceny tego materiału (Dz. U. poz. 1795).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wzorów świadectw i informacji dotyczących oceny materiału siewnego (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1653, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Czakon W.: Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu. Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Duczmal K.W., Tucholska H.: Nasiennictwo T1. PWRiL, Warszawa 2000.
- Duczmal K.W., Tucholska H.: Nasiennictwo T2. PWRiL, Warszawa 2000.
- Malepszy S.: Biotechnologia roślin. PWN, Warszawa 2018.
- Schlegel H.: Mikrobiologia ogólna. PWN, Warszawa 2008.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10. 2018]:

- ABC Nasiennictwa: <https://www.agropolska.pl/uprawa/material-siewny/abc-nasiennictwa-czyli-wyjasniamy-podstawowe-pojecia,27.html>;
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Encyklopedia PWN źródło wiadomości: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/nasiennictwo;4009270.html>
- Golden Seeds: <https://golden-seeds.pl/stopnie-kwalifikacji-materialu-siewnego/stopnie-kwalifikacji-materialu-siewnego>
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2>
- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB: <http://ihar.edu.pl>
- Międzynarodowy Związek Oceny Nasion ISTA: <https://www.seedtest.org/en/home.html>
- Państwowa Inspekcja Ochrony roślin i Nasiennictwa: <http://piorin.gov.pl/nasiennictwo>
- Polskie nasiennictwo ogrodnicze: <https://www.ogrodinfo.pl/warzywa-polowe/polskie-nasiennictwo-ogrodnicze>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Analizator jakości nasion	Urządzenie do szybkiej oceny parametrów jakościowych i analizy składu całego ziarna oraz nasion rozdrobnionych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://cereus.com.pl/60,nowa-generacja-urzadzen-nir-t.html [dostęp: 31.10.2018]
2	Autoklaw	Inaczej sterylizator – hermetycznie zamknięty, ogrzewany zbiornik służący do przeprowadzania procesów fizycznych i biologicznych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/Autoklaw.htm [dostęp: 31.10.2018]

3	Automatyczny próbobierz	Urządzenie przeznaczone do pobierania prób materiału siewnego, z przym, kontenerów, samochodów itp., zalecane do stosowania przez ustawodawcę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Rozporządzenia MRiRW z dnia 9 marca 2007 r. w sprawie metod pobierania prób materiału siewnego i okresu ich przechowywania oraz metod dokonywania oceny materiału siewnego (akt uchylony)
4	Chłodziarka laboratoryjna	Urządzenie służące do utrzymywania temperatury niższej niż temperatura otoczenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.poleko.com.pl/chlodziarki-laboratoryjne [dostęp: 31.10.2018]
5	Czyszczalnia laboratoryjna	Urządzenie służące do czyszczenia próbek nasion.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.fracop.pl/produkt/laboratorium/analiza-ziarna/383-quatuorii-czyszczalnia-lab [dostęp: 31.10.2018]
6	Demineralizator wody	Urządzenie do uzyskiwania wody o odpowiedniej klasie czystości bez zanieczyszczeń organicznych i nieorganicznych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/demineralizator.html [dostęp 31.10.2018]
7	Elektroporator	Urządzenie wykorzystujące zjawisko elektroporacji – technikę zwiększania przepuszczalności błon komórkowych dla jonów i molekuł, polegającą na stosowaniu krótkich impulsów pola elektrycznego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.wbp.olsztyn.pl/~krist/skrypt/slownik.php [dostęp 31.10.2018]
8	Energia kiełkowania nasion	Wskaźnik „żywności” nasion. Oznacza się ją procentem nasion, które w odpowiednich dla danego gatunku warunkach kiełkowały w określonej dla tego gatunku liczbie dni.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://wodr.poznan.pl/component/k2/item/1624-wartosc-uzytkowa-nasion-zdolnosc-kielkowania [dostęp: 31.10.2018]
9	Eksykator	Naczynie laboratoryjne z grubościennego szkła lub (rzadziej) tworzywa sztucznego, w kształcie głębokiego garnka, szczelnie zamykane pokrywą z płaskim szlifem. Służy do suszenia próbek.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/eksykator.html [dostęp 31.10.2018]
10	Inkubator hodowlany	Urządzenie, za którego pomocą stwarza się kontrolowane warunki zewnętrzne w celu podtrzymania procesów życiowych oraz rozwoju i wzrostu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Inkubator [dostęp: 31.10.2018]
11	Komora laminarna	Urządzenie wykorzystywane do pracy laboratoryjnej w warunkach aseptycznych, przypominające dygestorium. Zachodzi w niej przepływ laminarny (warstwowy, niezaburzony) jałowego powietrza.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Schlegel H.: Mikrobiologia ogólna. PWN, Warszawa 2008

12	Licznik nasion	Urządzenie liczące nasiona, używane do określenia ilości nasion w próbce o masie 100 g.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Konopka I., Tańska M., Faron A.: Towaroznawstwo i przechwalnictwo zbóż i nasion oleistych. Przewodnik do zajęć laboratoryjnych. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn (b.d.w.)
13	Materiał siewny	Rośliny lub ich części przeznaczone do siewu, sadzenia, szczepienia, okulizacji lub innego sposobu rozmnażania roślin, spełniające wymagania w zakresie wytwarzania i jakości dla danej kategorii.	http://piorin.gov.pl/sloownik/material-siewny,art,104.html [dostęp: 31.10.2018]
14	Materiał odniesienia	Materiał dostatecznie jednorodny i stabilny, jeżeli chodzi o określone właściwości, który przyjęto jako odpowiedni do zamierzonego jego wykorzystania w pomiarach lub przy badaniu cech nominalnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://chem.pg.edu.pl/documents/175289/4241474/Slesin2013.pdf [dostęp: 31.10.2018]
15	Metoda badawcza	Zbiór reguł dotyczących postępowania badawczego oraz ogół czynności i środków, które zostały zastosowane w celu osiągnięcia rezultatów badania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Czakon W: Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu. Wolters Kluwer, Warszawa 2015
16	Mikroskop stereoskopowy (binokular)	Mikroskop optyczny z oddzielnymi okularami dla obojga oczu pozwalający na przestrzenne widzenie obrazu powiększanego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Pluta: Mikroskopia Optyczna. PWN, Warszawa 1982
17	Mikroskop biologiczny	Mikroskop, w układzie prostym (dolnostolikowy) stosowany w dydaktyce, pracach laboratoryjnych i nauce. Pracuje wszędzie tam, gdzie prowadzone są obserwacje próbek w świetle przechodzącym przy powiększeniach od 40x do 1000x.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.e-mikroskopy.pl/mikroskopy-biologiczne [dostęp: 31.10.2018]
18	Młynek laboratoryjny	Urządzenie do rozdrabniania ziarna zbóż w celu uzyskania młewa odpowiadającego wymaganiom norm na oznaczenie ilości i jakości glutenu w pszenicy, liczby opadania w pszenicy i życie oraz ich wilgotności, również powyżej 15 %.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://encyklopedia.pwn.pl/encyklopedia/m%C5%82ynek.html [dostęp: 31.10.2018]
19	Odmiana	Zbiorowość roślin w obrębie botanicznej jednostki systematycznej najniższego znanego stopnia	http://piorin.gov.pl/sloownik/odmiana,art,97.html [dostęp: 31.10.2018]
20	Pęseta	Szczypce o sprężystych ramionach służących do chwytania drobnych przedmiotów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://sjp.pwn.pl/slowniki/p%C4%99seta.html [dostęp: 31.10.2018]
21	Pożywka	Podłoże hodowlane - mieszanina związków chemicznych umożliwiających hodowlę bakterii lub grzybów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Schlegel H.: Mikrobiologia ogólna. PWN, Warszawa 2008

22	Regał do hodowli in vitro	Urządzenie do nowoczesnej hodowli roślin tkankowych metodą "in vitro". Można je wykorzystywać zarówno w pracowniach badawczych jak i przy produkcji roślinnej wykorzystującej mikrorozmnażanie metodą kultur tkankowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.polon.com.pl/pl/wyposazenie-uzupeniajace/regay-do-hodowli-in-vitro.html [dostęp: 31.10.2018]
23	Skalpel	Mały, bardzo ostry nożyk, pierwotnie chirurgiczny, o jednostronnym ostrzu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://encyklopedia.pwn.pl/slo/skalpel;3975725.html [dostęp: 31.10.2018]
24	Sprzęt do przygotowywania podłoży	Urządzenia służące do przygotowywania podłoży mikrobiologicznych (pożywek).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Schlegel H.: Mikrobiologia ogólna. PWN, Warszawa 2008
25	Stopień kwalifikacji	Kolejne rozmnożenie materiału siewnego odmiany zgodnie z jej właściwościami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://piorin.gov.pl/slownik [dostęp: 31.10.2018]
26	Suszarka termostatyczna	Urządzenie do suszenia, podgrzewania substancji chemicznych, suszenia elementów elektronicznych, szkła laboratoryjnego oraz innych przedmiotów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://eprus.pl/czym-sie-rozni-suszarka-laboratoryjna-od-sterylizatora,31,18 [dostęp: 31.10.2018]
27	Systemy OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju)	Stosowane przez Rzeczpospolitą Polską systemy nasienne OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion wprowadzanych do obrotu międzynarodowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.arslege.pl/objasnienie-pojecustawowych/k996/a68265 [dostęp: 31.10.2018]
28	Szafa termostatyczna	Urządzenie pozwalające na utrzymywanie temperatury niezależnie od temperatury otoczenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.pol-eko.com.pl/szafy-termostatyczne-3/ [dostęp: 31.10.2018]
29	Wirówka	Urządzenie do rozdzielania zawiesin i emulsji, przez wprawienie w szybki ruch obrotowy, którego stałe przyspieszenie znacznie przekracza przyspieszenie ziemskie, wielokrotnie zwiększając szybkość sedymentacji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/slo/wirowka;3996669.html [dostęp: 31.10.2018]
30	Wspólnotowy wykaz odmian	Wykaz odmian roślin sadowniczych państw członkowskich i państw stowarzyszonych, dopuszczonych do wytwarzania i obrotu na terytorium państw członkowskich.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://piorin.gov.pl/slownik/ws-polnotowy-wykaz-odmian,art,125.html [dostęp: 31.10.2018]
31	Wytrząsarki stołowe i podłogowe	Urządzenia pozwalające na wytrząsanie preparatów w kontrolowanych warunkach temperatury.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.bionovo.pl/k/mieszanie-wytrzasanie-homogenizacja/wytrzasarki-laboratoryjne [dostęp: 31.10.2018]

32	Zaprawiarka laboratoryjna	Urządzenie służące do zaprawiania (zabiegu, którego celem jest zniszczenie patogenów lub szkodników obecnych na powierzchni lub wewnątrz nasienia) małych ilości nasion.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.agrofakt.pl/powstaje-material-kwalifikowany [dostęp: 31.10.2018]
33	Zdolność (siła) kiełkowania nasion	Wskaźnik określający wartość procentową od 0 do 100 %, nasion normalnie skielkowanych w okresie wystarczającym na skielkowanie wszystkich żywych nasion danego gatunku w odpowiednich warunkach.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://internetowyogrod.xaa.pl/_data/ogrodnictwo/ogolnauprwarzoslin/zdolnosckielkowania.php [dostęp: 31.10.2018]
34	Żywotność nasion	Zdolność nasion do kiełkowania, która prowadzi do powstania rośliny zdolnej do reprodukcji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.encyklopedialesna.pl [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.